

Стенографски дневник

НА

22. заседание

Сряда, 15 януари 1947 г.

(Открито в 15 ч. 50 м.)

Председателствувал подпредседателят Петър Каменов. Секретари: Рада Носва и Йордан Чобанов.

СЪДЪРЖАНИЕ:

Съобщения:	Стр.	Стр.
Отпуски	281	Петко Стоянов 283
Питания	281	Георги Михайлов Добрев 285
Запитвания	281	М-р д-р Иван Стефанов 286
Пректорешевки	281, 282	М-р Димо Казасов 287
Зконопроекти	282	2. За одобрение 14. постановление на Министерския съвет, взето в заседанието му от 9 октомври 1946 г., протокол № 129, относно безмитен внос на 1.200 тона хартия от С. С. С. Р. за нуждите на тютюновата индустрия. (Приемане) 289
По дневния ред:		Говорили: Петко Стоянов 289
Пректорешения: 1. За одобрение 24. постановление на Министерския съвет, взето в заседанието му от 3 октомври 1946 г., протокол № 125, относно износа на 900 кгр. експортни цигари от Дирекцията на радиоразпръскването на 1.000 лв. бандеролно право на 1 кгр. (Приемане) 282		М-р д-р Иван Стефанов 289
Говорили: Иван Коприков 282		3. За одобрение 25. постановление на Министерския съвет, взето в заседанието му от 4 ноември 1946 г., протокол № 134, относно освобождаването от бандеролно право и други данъци и такси 800 кгр. експортни цигари, които ще изпесе за странство Министерството на войната. (Приемане) 290
		Дневен ред за следващото заседание 290

Председателствувал Петър Каменов: (Звъни) Присъствуват нужното число народни представители. Откривам заседанието.

(От заседанието отсъствуват следните народни представители: Александър Ковачев, Алекси Бонев, Али Чепчиев, Ангел Бъчваров, Ангел Илиев, Андрей Михайлов, Асен Тодоров, Асен Паянгов, Атанас Николов, Атанас Минков, Борис Костов, Борис Стоев, Борис Томов, Венера Клишчарова, Веселин Димитров, Власи Власковски, Георги Марков, Дамян п. Христов, д-р Димитър Хаджиев, Доню Сербезов, Иван Василев, Иван Попов, Иван Тодоров, Илия Игнатов, Йордан Попов, д-р Йордан Чернев, Кирил Клисурски, Кирил Христов, Костадин Велев, Костадин Диклиев, Крум Рангелов, Кръстан Раковски, Кръстю Стойчев, Кръстю Добрев, Лалю Ширков, Марин Шиваров, Марин Маринов, Мата Тюркелдиева, Митчо Драндаревски, Михаил Попов, Мустафа Билялов, Никола Алексиев, Никола Айлъков, Пело Пеловски, Петко Деков, Петър Божинов, Петър Йовчев, Петър п. Иванов, Спас Николов, Спаса Воденичарска, Станка Димитрова, Стефан Цанов, Титко Ченоколев, Христо Калайджиев и Юсин Еминов)

Съобщавам на г-да народните представители, че председателството е разрешило отпуск на следните г-да народни представители: Ангел п. Илиев — 3 дни, Власи Власковски — 3 дни, Билял Дурмазов — 2 дена, Дамян п. Христов — 1 ден, Камен Червешки — 1 ден, Спаса Воденичарска — 1 ден, д-р Димитър Хаджиев — 3 дни, Димитър Петров — 1 ден, Иван Костов — 11 дни, Иван Зурлов — 8 дни, Кръстю Добрев — 2 дена, Христо Калайджиев — 2 дни, Али Чепчиев — 10 дни, Анастас Шиганов — 1 ден, Асен Паянгов — 3 дни, Веселин Дашин — 3 дни, Доню Сербезов — 3 дни, Петър Божинов — 1 ден, Петър Попиванов — 3 дни, Ана Стоянова Милчева — 2 дена и Никола Н. Минчев — 2 дена.

Следните г-да народни представители, които са се ползували вече с 20 дни отпуск, искат допълнителен такъв. Съгласно правилника, ще искам съгласието на Събранието.

Андрей Михайлов Андреев иска 70 дни отпуск по болест. Предлага медицинско свидетелство. Които г-да народни представители са съгласни да му се разреши исканият отпуск, моля, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събранието приема.

Атанас Колев Биволарски иска 5 дни отпуск. Които г-да народни представители са съгласни да му се разреши исканият отпуск, моля, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събранието приема.

София Ибраимов Генчев иска 8 дни отпуск. Които г-да народни представители са съгласни да му се разреши исканият отпуск, моля, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събранието приема.

Яко Димитров Косталчинов иска два дни отпуск. Които г-да народни представители са съгласни да му се разреши исканият отпуск, моля, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събранието приема.

Постъпили са:

Питане от народния представител Стоян Божков към г-на министра на вътрешните работи относно изземването от пътуващите за София граждани законно полагаемите им се количества хранителни продукти.

Питане от народния представител Йордан Русев към г-н министър-председателя относно отказа на председателя на читалището в с. Долни Дъбник, Плевенско, да му разреши да използва читалището за обявеното от него публично събрание на 12 т. м. (В залата влиза министър-председателят Георги Димитров, посрещнат със ставане на крака и бурни и продължителни ръкоплескания от министрите и народните представители от мнозинството)

Запитване от народния представител Митю Иванов Седев към г-н министра на народното просвещение относно преследвания, наказания, изключвания и пр. на ученици земсисти и недопускането им във вечерни гимназии.

Преписи от тези питаня и запитването ще бъдат изпратени до съответните г-да министри, за да отговорят.

Относно запитването, отправено от народния представител Петър Божинов Трифонов към г-на министра на земеделието и държавните имоти, съобщавам, че г-н министърът ще отговори на 21 т. м., във вторник.

Постъпили са:

От Министерството на земеделието и държавните имоти — предложение за одобрение 10. постановление на Министерския съвет, взето в заседанието му от 16. декември 1946 г., протокол № 147.

От Министерството на железниците, пощите и телеграфите — предложение за одобрение 10. постановление на Министерския съвет, взето в заседанието му от 9 декември 1946 г., протокол № 144, относно считането за отчетен по отчета на каменоломната „Атия“ за 1943 бюджетна година каснерът при същата Братой Костов Макелонов.

От Министерството на финансите — предложение за одобрение 20. постановление на Министерския съвет, взето в заседанието му от 9 октомври 1946 г., протокол № 129, относно отменяване на 10. постановление от 28 декември 1945 г., протокол № 187, за начина на износ на експортни цигари и рязан тютюн за лула.

От същото министерство — предложение за одобрение 45. постановление на Министерския съвет, взето в заседанието му от 1 ноември 1945 г., протокол № 133, относно освобождаване от бандеролно право и др. 470 кгр. цигари.

От същото министерство — предложение за одобрение 16. постановление на Министерския съвет, взето в заседанието му от 13 ноември 1946 г., протокол № 137, относно освобождаването от бандеролно право и др. 1.000 кгр. експортни цигари.

От същото министерство — предложение за одобрение 25. постановление на Министерския съвет, взето в заседанието му от 29 ноември 1946 г., протокол № 139, относно освобождаването от бандерол и др. 5.000 кгр. цигари.

От същото министерство — предложение за одобрение 7. постановление на Министерския съвет, взето в заседанието му от 26 декември 1946 г., протокол № 153, относно освобождаване от бандеролно право 3.000 кгр. цигари.

От същото министерство — предложение за одобрение решенията на прошектарната комисия, взети в заседанието ѝ от 12 декември 1946 г., протокол № 1.

От същото министерство — законопроект за изменение на закона за 5% вътрешен държавен заем 1941 г. за нуждите на народната отбрана.

От Министерството на народното просвещение — законопроект за изменение на алинея втора на чл. 5 от закона за наименованията с народностно и обществено значение.

От същото министерство — законопроект за Българската академия на науките.

От Министерството на индустрията и занаятите — законопроект за изменение на закона за патентите за изобретения.

От същото министерство — законопроект за изменение на закона за търговските и индустриални марки.

От същото министерство — законопроект за изменение и допълнение на наредбата-закон за индустрията.

От Министерството на правосъдието — законопроект за допълнение на наредбата-закон за амнистия от 8 септември 1944 г.

От същото министерство — законопроект за изменение и допълнение на закона за имуществата, собствеността и сервитутите.

Тия предложения и законопроекти ще бъдат раздадени и поставени на дневен ред.

Пристъпваме към точка първа от дневния ред:

Одобрение предложението за одобрение 24. постановление на Министерския съвет, взето в заседанието му от 3 октомври 1946 г., протокол № 125, относно износа на 900 кгр. експортни цигари от Дирекцията на радиоразпръскването с 1.000 лв. бандеролно право на 1 кгр.

Моля секретаря да прочете предложението.

Секретар Рада Носва: (Чете)

„МОТИВИ

към проекторешението за одобрение на 24. постановление на Министерския съвет, взето в заседанието му от 3 октомври 1946 г., с протокол № 125, относно износа на 900 кгр. експортни цигари от Дирекцията на радиоразпръскването с 1.000 лв. бандеролно право на 1 килограм.

Г-да народни представители! Дирекцията на радиоразпръскването е уговорила доставка от гр. Виена — Австрия, на резервни части по поддържане на предавателите както и регенерирането (възстановяването) на радиолампи, тъй като такива нови лампи не може да получи от другаде. Вносът на въпросните материали ще се извърши срещу износ на 900 кгр. експортни цигари, с 1.000 лв. бандеролно право на 1 кгр.

Като се има пред вид голямата нужда от радиоматериали, така необходими за поддържане радиоразпръскването в страната, чест ми е, г-да народни представители, да ви помоля, да гласувате в текущата сесия настоящото проекторешение.

Министър на финансите: Проф. д-р Ив. Стефанов

ПРОЕКТОРЕШЕНИЕ

За одобрение на 24. постановление на Министерския съвет, взето в заседанието му от 3 октомври 1946 г., протокол № 125, относно износа на 900 кгр. експортни цигари от Дирекцията на радиоразпръскването с 1.000 лв. бандеролно право на 1 кгр.

Одобрява се 24. постановление на Министерския съвет, взето в заседанието му от 3 октомври 1946 г., протокол № 125, което гласи:

Разрешава се на Дирекцията на радиоразпръскването да закупи от тютюновата фабрика „София“, акц. д-во „Джебел“, 900 килограма експортни цигари с бандерол 1.000 лв. на килограм, които да изнесе за Виена и срещу равностойността им да внесе в страната регенерираните (възстановените) R. S. лампи и някои резервни части по поддържането на предавателите.

Председателстващ Петър Каменов: Има думата народният представител г-н Иван Копринков.

Иван Копринков (сЛ): (От трибуната) Г-да народни представители! По предложеното проекторешение от името на нашата парламентарна група вземам думата, за да изкажа няколко мисли по три принципни въпроса.

Първият въпрос, който поставям, е, че това решение, което се представя за одобрение от Народното събрание, е взето от Министерския съвет с 24. му постановление от 3 октомври 1946 г. — в едно време, когато има Народно събрание, тъй като XXVI обикновено Народно събрание, по силата на закона за свикване на Великото народно събрание, имаше продължен мандат и то съществуваше до деня на конституиране на Великото народно събрание, т. е. до 7 ноември 1946 г. А по силата на постановлението на съществуващата днес конституция, която още не е отменена, всички решения, които имат законодателен характер, във време, когато Народното събрание е в сесия, или когато има Народно събрание, не

могат да се вземат с постановления на Министерския съвет. Това е противно на конституцията. Всяко решение, което има законодателен характер, каквото е даденото, щом като има Народно събрание и няма особени причини, препятствия, по които да не може да бъде свикано Народното събрание, трябва да бъде взето от Народното събрание. Само когато са налице условията на чл. 47 от конституцията, Министерският съвет има право да взема решения от законодателен характер и да иска тяхното одобрение при първото свикване на Народното събрание.

Такъв ли е случаят, уважаеми г-да народни представители? Това решение е взето на 3 октомври, а XXVI Народно събрание продължи да съществува до 6 ноември. То е имало своето последно заседание на 28 септември 1946 г. Значи, само пет дни след като Народното събрание е било закрито, разпуснато във ваканция, е взето това решение.

Аз считам, и ние считаме, че подобни решения са опасни за един правилен парламентарен режим, тъй като може да създадат прецеденти за много изненади, за вземане на много решения, които могат да бъдат от катастрофално значение даже за съдбата на държавата.

Решения от този характер, каквито ни се представят сега и каквито днес ни се раздадох многобройни, взети по време, когато заседава тази Камара, не трябва да бъдат вземани, те трябва да бъдат премахнати. Всяко решение, което има законодателен характер, трябва да мине през Народното събрание. Решения на Министерския съвет с такива постановления, които им дават силата на законодателен акт, не следва да бъдат вземани.

Вторият въпрос, който искам да поставя във връзка с това решение, е следният. Искане се от Народното събрание одобрение на решение за износ на 900 кгр. цигари от Дирекцията на радиоразпръскването, за да се купят от Виена радиоматериали, а също така и да се заплати за регенерирането, т. е. за възстановлението на стари радиолампи на нашите радиопредаватели. Това е един въпрос на търговска сделка, сключена между българското правителство и съответните фирми във Виена, за износ на цигари, т. е. за доставка на компенсационни начала на тия търговски материали. И понеже това става, уважаеми народни представители, срещу тютюн, аз смятам, че всички тия единични търговски сделки трябва да бъдат избегнати, премахнати, защото с тях не се постига една система на правилна външна търговия.

Днес, в днешното заседание, ние имаме да разглеждаме две такива постановления. Днес ни се раздадох още четири такива. Всички имат за обект износ на тютюн, на цигари, за разни отделни търговски сделки.

Въпросът за нашата външна търговия и специално въпросът за външната ни търговия с тютюн е един сериозен въпрос, който трябва да бъде уреден в една система на външна търговия, а не с единични, с отделни сделки от дадени министерства или от дирекции на дадени министерства.

Тютюнът е най-ценният артикул на нашето производство, най-ценният обект на нашата външна търговия. Неговият износ трябва да става по един строго определен план, защото нашето народно стопанство има нужда от внос на много материали отвън. Ние имаме извънредно голяма нужда от внос на артикули от първа необходимост и затуй ония, които боравят с вноса и износа, трябва да изнасят нашия тютюн, нашето истинско злато, по един точно определен план. (Ръкоплескания от опозицията)

Какво става сега? Дирекцията на радиоразпръскването иска да изнесе 900 кгр. цигари. В третата точка от дневния ред днес е сложено предложение за разрешаване износ на други 1.000 кгр. тютюн на поделението от щаба на войската във Виена. Днес пък ни се раздадох други четири такива проекторешения за износ на 3.000, на 5.000 и т. н. килограма цигари.

Ние, уважаеми г-да народни представители, трябва да престанем да правим с нашия тютюн случайна търговия. Ние трябва да правим търговия планова, системна, редовна, чрез която да можем да си набавим необходимите ни артикули и стоки от първа необходимост.

Не трябва да се забравя, че тютюнът е най-важен и най-ценен наш артикул за износ. Той е търсен във всички държави, и всички държави предлагат срещу него най-ценни материали. Като е така, ние трябва да използваме това търсене, това искане на нашия тютюн било в сурово състояние, било в формата на цигари за износ — какъвто е случаят с разглежданото постановление.

Само един факт, който ще ви посоча, ще ви покаже ясно колко голямо е значението на нашата износна търговия с тютюн.

По търговската сделка, която България сключи през 1945 г. със Ствешкия съюз, която по обща балансова сметка излиза 14 милиарда лева кръгло внос и износ, повече от 50% от целия наш износ е от тютюн — само от 25 милиона килограма тютюн. 25 милиона килограма тютюн са изнесени по тази сделка. Средно по 300 лв. на килограм тютюн това прави 7.500.000.000 лв., което ще рече — повече от половината от целия уговорен износ по търговската сделка за 1945 г.

Виждале грамадното значение на тоя артикул за нашата износна търговия. И понеже, както казах, тоя артикул се търси от всички държави, които имат нужда от него, като най-ценен артикул, срещу който ние можем да получим много и много ценни материали и продукти, то заради това ще трябва да се организира една система за търговията с нашия тютюн.

Известно ви е, че всяка държава, която желае да търгува с България, иска най-напред тютюн. Такъв е случаят, както ви казах, с търговския договор с Русия; такъв е случаят със сделката с Америка за доставка на обуща и др., при която най-голям обект беше пак тютюнът — около 2.000.000 кгр. Тютюнът е обект и на водените преговори за търговия с Чехословакия, Полша, Унгария и

т. н. Всички искат тютюн и срещу тютюн са готови да дадат всичко, от което ние имаме нужда. А щом това е така, аз подчертавам, единичните сделки с тютюн трябва да бъдат изоставени и да се тръгне по пътя на една система на правилно търгуване с най-важния артикул за нашата външна търговия, каквото е тютюнът.

Ако ние през 1945 г. имаме една правилна, редовна външна търговия със събраните количества тютюни от близо две реколти — част от тютюните на Тракия, ние можехме много бързо и правилно да възстановим грамадната част от нашето стопанство. Но за това се искаше едно правилно разбиране, една редовна външна търговия, една системност в износа на този ценен артикул, събран от две реколти и част от тракийската реколта, а каквото количество ние едва ли скоро ще имаме. В оня момент ние имаме резервиран кръг около 30.000.000 кгр. за експорт. От него по търговския договор се дадоха 25.000.000 кгр. Останаха 5—6 милиона килограма, с които ние все пак можехме да направим много работи също така, ако не беше тоя начин и път на единични действия на търговия с тютюн.

Известно ви е, г-да народни представители че няма делегация от България, която да е отишла в друга държава, и на която да не е дадено разрешение да носи цигари и тютюн със себе си — един вид като валута — затуй защото само с цигари се посрещаша всички нужди на всички наши делегации.

В дадения случай, когато ние разглеждаме това проекторешение, по силата на което ще трябва да се изнесат 900 кгр. цигари при специален бандерол 1.000 лв. на килограм, за да се доставят някои резервни части, а също така и регенерирани радиолампи за нашите радиопредаватели, аз намирам, че това не трябва да става, затуй защото по тоя начин на единично действие ние ще изхабим нашия ценен артикул безполезно, когато иначе, при една планова и системна външна търговия, специално на търговията с тютюна, ние можем да бъдем доста много облагодетелствувани с доставки на многобройни важни артикули за нашето стопанство.

Третият въпрос, който ние искаме да поставим, е че с това решение се иска да се услужи на българското радио — един въпрос, който за нас е сериозен и важен — затуй защото българското радио, такова каквото го имаме ние днес, не е радио на българския народ (Ръкоплекания от опозицията), не служи на българския народ, а служи изключително на една партия.

✓ Министър-председател Георги Димитров: (Казва нещо)

Иван Копринков (сЛ): Ние не сме, г-н министър-председателю, против радиопредаването. Ние искаме българско народно радио. (Ръкоплекания от опозицията). Ние не искаме българско радио, чрез което ежедневно да слушаме хули, най-вулгарни нападки и най-нецензурни епитети за всички хора в България, които не споделят политиката на Отечествения фронт.

✓ Министър-председател Георги Димитров: За враговете на народа.

Иван Копринков (сЛ): Ние не искаме на българския народ да му е дотегнало да слуша радиото и тогава, когато започне да предава български новини, хората да се затварят апаратите (Ръкоплекания от опозицията), затуй защото в България не остана човек неохулен от това радио, ...

От мнозинството: А-а-а! (Смях).

Иван Копринков (сЛ): ... не остана човек, който да не е руган най-вулгарно. — Вие се смеете, но вие, които слушате, трябва да разберете мълката на българския народ, когато отвори радиото и вземе да слуша глупости. (Ръкоплекания от опозицията)

Васил Мавриков (к): Кой народ?

Иван Копринков (сЛ): Това е българското радио! Българското радио трябва да бъде народно радио, да служи на културата и просветата.

Васил Мавриков (к): То е народно.

Иван Копринков (сЛ): То носи името народно, но не е народно.

Васил Мавриков (к): Народно е, народно.

Иван Копринков (сЛ): Както вие се наричате „народна власт“, но не сте народна власт, а сте власт на една партия. (Ръкоплекания от опозицията)

Васил Мавриков (к): Не е фашистко радио.

Иван Копринков (сЛ): Уважаеми народни представители! Българското радио, така както се управлява, така както се служи с него, не дава онова, което българинът иска да чуе от радиото. Българското радио от време-на време може да задоволи нуждите на една голяма част от българския народ само с музикалните си номера, но с информацията по отношение на вътрешното политическо положение, а най-вече с ругатните е станало първо по рода си в света. (Ръкоплекания от опозицията. Възгласи „Ей!“ от мнозинството) И често пъти, когато ние си задаваме въпроса, кой излага България, няма нужда опозицията да бъде обвинявана — достатъчно е да чуем гласа на българското радио и на българския правителствен печат. (Ръкоплекания от опозицията) Те са достатъчни

да злепоставят България пред външния свят. Аз не искам сега да засягам отделни въпроси, отделни личности, но има радиопредавателни станции, наши, български, които говорят за всеки един, който е личен неприятел.

Министър Антон Югов: Например като Цанков.

Иван Копринков (сЛ): Например като радио Стара Загора, ръководено от един пошальон, когото с закон направиха висшист, който е шеф на свършили академията, като Йосиф Йосифов, и на електроинженера, и който пошальон има правото да говори срещу всеки, когото смята за свой неприятел. Това е българското радио! И нека си вземе бележка г-н министърът на информацията. Пресен случай в това отношение е едно предаване на третия ден на Коледа от вестник „Народна борба“. Всичко, което е срещу опозицията, се прочита по радиото. Всички статии на „Отечествен фронт“ и на в. „Работническо дело“, които са против опозицията, се четат по радио София. Това е българското радио!

За такова едно радио ние не можем да дадем доверието си, затуй защото то не изразява желанията и волята на грамадната част от българския народ (Ръкоплекания от опозицията), а изразява волята и желанията на една партия, на която е станало роб да служи това същото уж народно радио. (Ръкоплекания от опозицията. Възражения от мнозинството)

Ето защо, уважаеми г-да народни представители, схващайки така въпроса, това решение, по силата на което се иска да се набавят резервни части за радиопредавателите, — независимо от принципалния въпрос, който поставих, за износа на тютюна — ние не можем да го одобрим, защото считаме, че на такова радио доверие не можем да дадем. (Ръкоплекания от опозицията) Ние искаме народно радио, което да задоволява народните нужди и страдания, да сее култура и просвета, а не да проповядва само омраза, ненавист и борба между българските граждани. (Продължителни ръкоплекания от опозицията)

✓ Министър-председател Георги Димитров: Щом Вие сте недояволни от радиото, значи то добре работи. (Бурни ръкоплекания от мнозинството, смях и гласове „Браво!“)

Председателствуваш Петър Каменов: Има думата народният представител г-н проф. Петко Стоянов.

Петко Стоянов (нез): (От трибуната) Г-да народни представители! Решението на Министерския съвет, което ни се предлага за одобрение, представлява интерес от няколко гледища. На първо място, действително формално-правно вземането на това решение е неправомерно, защото представлява от себе си освобождаване от данъци, а данъците се налагат с закони и следователно могат да бъдат отменявани само с закони. Неправилно е заради това, защото то е взето тогава, когато Народното събрание не е било в сесия — на 3 октомври — но е било в пълните си права. Следователно, ако не друго, то г-н министърът на финансите можеше да отложи вземането на това решение, докато се свика Камарата.

✓ Министър-председател Георги Димитров: Можете ли да се съмнявате, че Народното събрание щеше да одобри напълно това предложение?

Петко Стоянов (нез): Не се съмнявам.

✓ Министър-председател Георги Димитров: Кажете по същество какво искате.

Петко Стоянов (нез): Ще дойда в по същество. Моля Ви се! Имайте търпение една минута!

✓ Министър-председател Георги Димитров: Има ли съмнение, че Народното събрание щеше да го одобри?

Петко Стоянов (нез): Вижте, това, което казва г-н министър-председателят, че не може да има съмнение, че Народното събрание ще одобри предложението, това аз още от самото начало казвам, че е така.

✓ Министър-председател Георги Димитров: Защото Народното събрание е по-разумно от Вас. (Ръкоплекания и гласове „Вярно!“ от мнозинството)

Петко Стоянов (нез): Никой не смее да се съмнява в ума на едно Народно събрание, но едно Народно събрание в своите решения може да греши, както Вие сам сте го доказали това многократно. (Ръкоплекания от опозицията) Когато едно събрание е в своя мандат, не може един Министерски съвет да законодателствува, заради това, защото той абсорбира, той взема върху себе си чужди права. А това е забранено по конституцията.

✓ Министър-председател Георги Димитров: Това е вашата формална демокрация.

Петко Стоянов (нез): И ако Вие не изпълнявахте тия закони, нямаше да бъдете тук, и аз да бъда тук, защото ние сме тук по силата на законите. (Ръкоплекания от опозицията)

✓ Министър-председател Георги Димитров: Буквоеди! Непоправими буквоеди!

Петко Стоянов (нез): Ние не сме буквоеди, но ние искаме вие да не нарушавате законите, затова защото Вие, като нарушавате едни закони, ще нарушите и други, и когато други ще дойдат да нарушават вашите закони, тогава ще бъде беззаконие и пълно беззаконие (Ръкоплескания от опозицията)

Ако вие днес сме натоварени от българския народ да изработим една конституция, това е затуй защото той иска да има едно управление върху строгите основи на законите, които трябва да бъдат спазвани. А има едни закони, г-н Димитров, които стоят над всички закони: те са тия закони, които карат народа да работи и да плаща. А това предложение е именно от тая категория: тук въпросът е за плащане. (Ръкоплескания от опозицията)

Министър-председател Георги Димитров: Разберете вие веднаж гавинаги, че нашето управление ще прилага законите само в интереса на народа, а не на буквоедите. (Продължителни ръкоплескания гласове „Вярно!“ от мнозинството) Вредно ли е за народа това установление? Това ми кажете!

Петко Стоянов (нез): Това ще кажа, г-н Димитров.

Министър-председател Георги Димитров: Аз Ви чакам.

Петко Стоянов (нез): Прилагането на законите, г-н Димитров, не е право на отменяване на законите, а е подчинение на законите. Това е основата, върху която съществува всеки правов режим. Достатъчно е да цитирате която щете конституция, и ще видите това нещо. По реда на прилагане и тълкуване на законите самите закони не могат да бъдат отменявани, а трябва да бъдат само изпълнявани. (Ръкоплескания от опозицията)

Министър-председател Георги Димитров: Ще видим как ще прилагате конституцията Вие и Вашите приятели.

Петко Стоянов (нез): Конституцията с Вас сме я прилагали два пъти така, г-н Димитров. Ако съм грешил аз в конституцията, грешили сте и Вие. И понеже Вие считате, че не сте грешили, то значи аз не съм грешил. Затова Вашият апостроф е съвършено неоснователен.

Когато заседава една Камара или когато Народното събрание е в своя мандат, никой институт в страната — да бъде той и най-големият — не може да го замести, заради това защото правото да се законодателствува принадлежи изключително само на Народното събрание. И от това гледиме решението, което е взето на 3 октомври и което ни се предлага днес да бъде одобрено — то ще бъде одобрено, аз не се съмнявам в това, ...

Райко Дамянов (к): Това е важно.

Петко Стоянов (нез): ... но то ще бъде одобрено, затова защото Вие ще му изкажете доверие. Да, съвършено вярно. Но, г-д-е народни представители, българският народ три пъти е имал да се справя с тия въпроси: когато се гласува за едно беззаконие или нарушение на конституцията доверие, освобождава ли се оня, който го е направил, от отговорност? Не. Това стои и в текста на днешната проекто-конституция, която довчера обсъждахме в комисията.

Ето защо аз смятам точно така, както и предшестващият г-н Копринков, че в това отношение има извършена една грешка, едно нарушение на конституцията.

Министър-председател Георги Димитров: За което аз съм готов да отговарям пред народа и пред съда, защото е в интереса на народа.

Петко Стоянов (нез): Г-н Димитров! Бяхме с Вас народни представители. Помнете ли, когато д-р Радославов приказваше същото? Защо говорите така? (Ръкоплескания от опозицията)

От мнозинството: Е-е-е!

Министър-председател Георги Димитров: Обаче във вреда на народа.

Петко Стоянов (нез): Аз Ви уважавам и аз Ви моля, за Вашия авторитет, недейте говори така. Това са прецеденти опасни.

Министър-председател Георги Димитров: Неявно е това. Ние бяхме против Радославов, защото действуваше против народа, а това е в полза на народа. (Ръкоплескания и гласове „Вярно!“ от мнозинството)

Петко Стоянов (нез): Дали нещо, което според основния закон трябва да бъде одобрявано предварително с волята и разбирането на Народното събрание, е полезно или полезно, не решава той, който нарушава конституцията, а оня, който изпълнява конституцията. (Ръкоплескания от опозицията)

Ето защо, г-д-е народни представители, предложението, което ни се прави, да възприемем това решение, е един опасен прецедент, заради това, защото то показва, че уважението към конституцията и законите в страната отсъства. Особено това е нужно да се има пред вид от г-на министъра на финансите, затова защото нему е заповядано да туря ръка там, където е най-болезнено и където само признанието на общественото добро чрез един предварителен закон е единственият начин да се действа.

Сега ще се спра по съществото на въпроса!

Какво иска г-н министърът на финансите? Искане да се отпуснат 900 кг. тютюн, нарязан, изготвен в цигари, и да се изнесе, за да се заплати услугата, която е направена по регенерирането на лампите на нашите радиоразпръскватели, и за покупката на някои резервни материали за тях. Това е съвършено нормално. Аз мисля, че в това отношение ако се отиде по-нататък, може да се направят много полезни работи за нашата страна. В същност, по своята най-съществена същност — ако ми позволите така да се изразя — това решение означава износ на валута. Понеже по една или друга причина не можем да изнесем пари, ние ще изнесем най-ценното, което всякога, където и да го предложим, има своята цена — първо; и второ — изнасянето става във форма на изработен тютюн, на цигари. На г-на министъра на финансите е известно, че в това отношение бяха направени доста големи, да не кажа завоевания, но във всеки случай доста съществени опити да излезем на международното тържище не само със суров български тютюн, но и с изработени цигари. Изнасянето на изработени цигари има това преимущество за нашето стопанство, че освен цената на суровия материал на непосредствения производител, дава възможност да се внесе в страната и стойността на вложения труд в изработката на цигарите и то при един висок уровень на оценяване, който дава международният пазар, особено при тия блестящи качества, които притежава нашият тютюн.

Какъв е резонът, който следва от туй? Следва, че щом като с тия три решения, раздадени преди ваканцията на Народното събрание — а сега още 4—6 нови раздадени, а изглежда, че ще последват такива и по-нататък — ние сме вече влезли в една друга форма на стопанисване с тоя наш артикул, имаме основание да предположим, че може да се намери тържище за изработения наш тютюн от съответните качества, видове, норми и т. н. И аз питам г-на министъра на финансите, защо иска да се разреши от Народното събрание, да се купят 900 кг. изработен тютюн без контролата на държавата, за да бъде изнесен като стойност за заплащане на други ценности, които ще дойдат в страната, а не постъпи, както трябва: да установи един държавен експорт на изработения тютюн по качества и видове и съобразно с условията, които се представят на външното тържище, съответно с това да действуват, за да имаме една отговорна работа? Защото, какво представляват тия 900 кг. папириси? Те представляват една стойност. Тая стойност, понеже държавата я дава, значи е един кредит, г-н министре на финансите, който Вие сте предвидели за тия именно регенерирани лампи и материали. Къде е Вашият кредит, къде е Вашата сметка за това? Вие трябва да дадете сметка за това, колко спазарихте, колко уговорихте цената на тютюна; та съобразно с това да извършите една компенсационна сделка. И понеже Вие за всяко продаване на тютюн ще искате отделно постановление от Министерския съвет, ще занимавате с него Министерския съвет, очевидно е, че Вие ще направите нещо, което ще обремени Народното събрание и, главни, ще спъва Вас. Защо Вие не искате създаването на един закон за организиране износа на изработения тютюн, за да имате определени цени и количества и да можете да действувате с износа тогава, когато Ви е потребно да плащате или Ви е потребно да печелите?

Ето защо, аз смятам, че прецедентът, който Вие създавате, е противостопански. Вие сте длъжни в това отношение да постъпите системно, планоно. Поне за план Вие сте по-добър специалист, отколкото всеки друг, и няма защо да приказваме. (Някои депутати от опозицията се смеят) Аз говоря сериозно, г-д-е!

Георги Костов (к): Но твоите приятели там се смеят.

Петко Стоянов (нез): Третото нещо, на което искам да обърна вниманието ви, г-д-е, ...

Министър-председател Георги Димитров: Вие не се считате с неопламеното положение, в което се намира нашата външна търговия. Вие живеете в облаците или на Парнас. (Ръкоплескания и смях сред мнозинството)

Петко Стоянов (нез): На Вашето оскърбление аз няма да обърна внимание, защото Ви почитам, но ще Ви кажа, че Вие повдигате един въпрос, на който трябва да Ви отговоря.

Министър-председател Георги Димитров: Не оскърбление, аз Ви казвам истината: не се считате с реалните условия.

Петко Стоянов (нез): С реалните условия аз се считам, защото на Вашия министър на финансите е добре известно, ...

Добри Терпешев (к): Същите неща ти правеше, като беше министър на финансите. Условията налагат тая форма за дадения момент.

Петко Стоянов (нез): ... че аз направих една сделка за продажбата на 2 милиона килограма папириси.

Министър д-р Иван Стефанов: Не бяхте я направили.

Петко Стоянов (нез): Сделката беше направена формално.

Министър д-р Иван Стефанов: Какво значи формално? Или има сделка, или няма сделка. (Смях сред мнозинството)

Георги Костов (к): Теоретически, формално, като професор! (Веселост сред мнозинството)

Димитър Георгиев (к): Нашият професор — в изолационно положение.

Петко Стоянов (нез): Може на г-на министра на финансите да не му са известни нещата — ...

Министър д-р Иван Стефанов: Много добре ми са известни.

Петко Стоянов (нез): ... аз не искам да засягам този въпрос — но всички, които бяха тогава ангажирани в управлението, знаят, че Министерският съвет одобри тази сделка, и когато ние си излязохме, готов беше целият контракт и трябваше да се изпълнява. Защо не е изпълнен — това не зная. Аз сключих сделка за 2 милиона килограма папириси по 7.5 долара за килограм.

Министър д-р Иван Стефанов: Това не е вярно.

Петко Стоянов (нез): Контрактите са у Вас, ще ги прегледате и ще видите.

Министър д-р Иван Стефанов: Проекти има, но контракт няма.

Цола Драгойчева (к): Той (Сочи Петко Стоянов) сам казваше, че нито една сносна сделка няма.

Петко Стоянов (нез): Контракт имаше, който беше одобрен от Министерския съвет с постановление, защото тогава нямаше Народно събрание, иначе щеше да бъде одобрен от Народното събрание.

Цола Драгойчева (к): (Към министра на финансите) Той сам казваше (Сочи Петко Стоянов), че от никъде не предлагат добри цени за тютюна. Казваше това в Националния комитет.

Петко Стоянов (нез): Г-н министърът на финансите го има на разположение и ще Ви го каже.

Добри Терпешев (к): Нямах сключена сделка. Ти сам казваше тогава, че сделката е пропаднала.

Райко Дамянов (к): Той си е майстор на тези речи — заслуги да си приписва.

Петко Стоянов (нез): Не заслуги. — Ние не искаме да говорим, но понеже г-н Димитров отвори тази скоба, затова трябваше да го кажа.

Г-да народни представители! Третото нещо, на което трябва да обърнем вниманието ви, то е, че това постановление което ни се предлага, е лишено от сметка. Ние искаме да знаем, с кои кредити съответното учреждение разполага, за да купим тоя тютюн; с кои кредити разполага, за да извърши тези поправки, да купи тези вещи, които иска да купи; за сметка на какъв ангажмент по бюджета това може да бъде извършено.

Министър д-р Иван Стефанов: От бюджета се вижда.

Петко Стоянов (нез): Такава сметка постановлението не съдържа.

Петко Кунин (к): И не е нужно.

Петко Стоянов (нез): Ние желаем, това да бъде изпълнено. Нещо повече, ние знаем, чуваме, че даже с пощенски марки в чужбина се вършат хубави сделки.

Министър д-р Иван Стефанов: Хубаво е да не говорите по тези работи.

Петко Стоянов (нез): И понеже по тия неща може да се говори само въз основа на документи, на данни и факте, аз смятам, че ние ще бъдем само тогава в състояние да дадем одобрението си, ако имате тези сметки тук и дадете да видим, за колко сте продали тютюна, защо опрощавате тези 900 хиляди лева само от бандерол, което значи, че прибавяте 900 хиляди лева държавни пари към стойността на тютюна, за да купите тия вещи, които купувате.

Министър д-р Иван Стефанов: Кого освобождаваме от данък, г-н Стоянов?

Петко Стоянов (нез): Освобождават тези, които ще изнесат тютюна.

Министър д-р Иван Стефанов: Кои са те?

Петко Стоянов (нез): Тези 1.000 лв. на килограм ги получава онзи там, който получава тютюна.

Добри Терпешев (к): Ти се омота като пате в решето. Финансов министър! (Глъчка)

Петко Стоянов (нез): Само при тия условия ние ще одобрим това постановление. И понеже такава сметка няма. ...

✓ Министър-председател Георги Димитров: Кой Ви моли да одобрявате!

Петко Стоянов (нез): ... съветът ми е тоя: ще се установят кредитите, които са послужили за купуването на тия вещи и за плащането на тези услуги, ще се установи стойността на тоя

тютюн, заедно с всичките му даждия, които струва на българския гражданин, за да се види, какво е купено срещу онова, което е дадено. При тази равностетка и тази отчетност ние сме съгласни да ви гласуваме. Дотогава ние няма да ви гласуваме. (Ръкоплескания от опозицията)

Председателстващ Петър Каменов: Има думата народният представител Георги Михайлов.

Георги Михайлов Добрев (к): (От трибуната) Г-да и г-жи народни представители! По един въпрос много ясен, по който можеше да се предполага, че представителите на опозицията даже няма да вземат думата, се развърнаха, както виждате, доста интересни разисквания.

Министър д-р Иван Стефанов: Ама интересни!

Георги Михайлов Добрев (к): Но в какво се състои интересът на тези разисквания?

✓ Министър-председател Георги Димитров: За „Стършел“.

Георги Михайлов Добрев (к): Интересът се състои именно в това, че и по тоя ясен въпрос опозицията разобличава напълно своето противонародно лице. (Ръкоплескания и гласове „Браво“ от мнозинството. Възражения от опозицията)

Председателстващ Петър Каменов: (Звъни)

Георги Михайлов Добрев (к): От тая трибуна говори един бивш директор в Министерството на търговията. ...

Георги Костов (к): Главен секретар.

Георги Михайлов Добрев (к): Даже главен секретар в Министерството на търговията!

Добри Терпешев: Който избегна съда.

Цола Драгойчева (к): Който винаги пицеше за Отечествения фронт.

Георги Михайлов Добрев (к): Той остави в своето главно секретарство доста авгиеви обори, които народното правосъдие ще има да проверява и да чисти. (Ръкоплескания от мнозинството)

Иван Копринков (сЛ): Нищо няма да намерите.

Георги Михайлов Добрев (к): Той се бие в гърдите и претендира да бъде весталка — пазителка на българската законност. Тоя същият господин, който до днес още, и докато е жив, не ще може да изтрие кръвта от ръцете си, на Цанков следовател след 9 юни и септемврийските дни 1923 г. (Ръкоплескания и гласове „Позор!“ от мнозинството), той претендира да бъде блюстител на българската законност! Това е така нареченият г-н Копринков. ...

✓ Министър-председател Георги Димитров: Да се запише това.

Цола Драгойчева (к): И саботьор!

Георги Михайлов Добрев (к): ... който следва сам да си приготви копринено въже, което е заслужил за своите престъпления. (Ръкоплескания и гласове „Вярно!“ от мнозинството. Възражения от опозицията)

Председателстващ Петър Каменов: (Звъни)

Георги Михайлов Добрев (к): Тоя господин си позволява от тази трибуна да напада Министерския съвет, да не тачи чувствата на огромното болшинство от българския народ. Тоя господин намира кураж в себе си да напада българското радио за това, че то на 9 септември насам служи само на народа си, а не на гръцкимаите в нашата политика. (Ръкоплескания и гласове: „Вярно!“ от мнозинството. Възражения от опозицията) Достатъчно е да се следи пресата на тези господа. Ежедневно в тая преса ние ще видим от най-безотговорни източници събирана антисъветска, антибългарска, антиславянска помия от всички клоаки на международната реакция. (Ръкоплескания и гласове: „Вярно!“ от мнозинството. Възражения от опозицията) Те са се обърнали в рупор и гласата на всички противобългарски, на всички антиславянски, на всички антисъветски врагове. (Възражения от опозицията. Глъчка. Ръкоплескания от мнозинството)

Председателстващ Петър Каменов: (Продължително звъни)

Георги Михайлов Добрев (к): От тази трибуна пред лицето на целия народ, г-да и г-жи народни представители, заявявам, че в техните редакции и в техните ръководства се намират доказани врагове на народа, платени чужди агенти и агенти на фашистките правителства в миналото. (Ръкоплескания и гласове „Вярно!“ от мнозинството)

Кочо Бонев (зНП): (Възразява)

Стоян Кърлов (зНП): И Цанков говореше така, както Вие.

Георги Михайлов Добрев (к): Сега тези господа атакуват едно постановление, което е елементарно, разумно и законно. Нищо няма да помогне на тези кресливи господа, чиято нечиста съвест им гори

и няма да ги остави на мира, догдето сами не признаят пред народа си своите престъпления, не посипат главите си с пепел, не се покаят и не подирят пропика от народа. (Ръкоплескания от мнозинството. Възбуждения от опозицията)

Кочо Бонев (ЗНП): (Възбуждава)

Георги Михайлов Добрев (к): След такъв главен секретар с такъв актив излиза един учен професор по финансова наука, който две-три десетилетия мълчи студентите си без да им даде учебник по своята наука. (Веселост въсред мнозинството) Известно е, че той професор сам себе си е обявил за „независим интелегент“.

Един от опозицията: Вие пак сте зависими!

Георги Михайлов Добрев (к): Десетки години той търси полож да снесе някъде своето кукувиче яйце (Смях въсред мнозинството), но всички негови яйца във всички полози, където е бил той, излявоха само запъртъци, както и катедрата, която има. (Ръкоплескания от мнозинството)

Иван Копринков (сЛ): Сега се обяснява, защо радиото говори така!

Председателстващ Петър Каменов: (Звъни)

Георги Михайлов Добрев (к): Тоя господин беше министър на финансите в отечественофронтовско правителство. Българският народ прекрасно знае онова интересно време, когато този министър до обед беше с отечествения фронт и законодателствуваше, а след обед ставаше опозиция на себе си и се бореше против Отечествония фронт. Този човек, който остана в единствено число, като не мож нито да разцепи, прибегна до саморазцепление на себе си и стана смешен пред целия народ. (Ръкоплескания и смях въсред мнозинството) Сега видете ли, неясните норми на неговата финансова наука са му объркали нещо акъла и нещо невнятно разправя тук, по какви съображения не могло едно разумно и законно постановление на Министерския съвет да бъде одобрено. (Възбуждения от опозицията)

Председателстващ Петър Каменов: (Звъни)

Георги Михайлов Добрев (к): А министерското постановление е много просто и ясно. Едно от учрежденията на държавата, при липса на нормални търговски връзки с чужбина, при крайно ненормални условия на международния пазар, намерило възможност да купи на добра сметка, срещу едно нищожно количество български цигари, материали, които днес даже и с злато не можете да купите на европейския пазар.

Един от опозицията: Дайте сметката!

Георги Михайлов Добрев (к): Господинът се изправя и иска сега да знае, как и защо държавата решава да освободи себе си от данък, защото бандеролът, който се отпраща на даденото учреждение, означава, че държавата сама себе си освобождава от данък. До такова херкулесови стълбове на финансова глупост може да дойде само такъв професор по финансова наука. (Ръкоплескания и смях въсред мнозинството)

Сега само две думи, защо радио София е такъв трън в очите на нашата „уважаема“ опозиция. Те казаха нещо, ама не са честни да го кажат докрай. (Възбуждения от опозицията) Радио София е наредно тъкмо затова, защото изпълнява своя дълг към върховните интереси на България, на българския народ и на неговата народна демокрация, защото то стъпка по стъпка ви следва (Сочи опозицията), смъква вашите маски, разобличава гръкоманската ви политика, която провеждате в България и на Балканите. (Ръкоплескания и гласове: „Вярно!“ от мнозинството) А народът с щедрарка ще подкрепи своето радио, ще го усъвършенствува, ще радиифицира страната и ще занесе гласа на истината и жилото на истината до последното къше на България, за да се изкорени каквото и да е влияние, което може вие да имате тук-там над някои заблудени и забъркани глави в страната. Затова ние ще гласуваме на радиото да изнесе тези 900 кг. цигари за набавяне регенерирани радиолампи и на другите ценни радиоматериали. (Възбуждения от опозицията)

Председателстващ Петър Каменов: (Звъни)

Георги Михайлов Добрев (к): Нашата парламентарна група заявява, че единогласно, като един човек, ще гласува за утвърждаване разумното и законно постановление на Министерския съвет за девеститните килограма експортни цигари, изнесени от нашето радио за благо на българския народ. (Ръкоплескания от мнозинството)

Един от опозицията: Да се направи предложение за отпечатване на тази реч в отделна брошура! (Глъчка)

Председателстващ Петър Каменов: Има думата г-н министърът на финансите.

Министър д-р Иван Стефанов: Уважаеми народни представители и народни представителки! Опозицията даде един блестящ пример за своята „конструктивна“ работа във Великото народно събрание, като изпрати на тази трибуна тук двама свои представители да говорят по въпроса, дали е било своевременно, целесъобразно и законосъобразно решението на Министерския съвет, което подлежи да бъде утвърдено от Народното събрание.

Като слуша човек тези речи на представителите на опозицията, ще си помисли, че се касае за кой знае какви количества тютюн, с което се проваля цялата система на външната търговия, опорочава се едва ли не нашият търговски баланс, проваля се нашето стопанство, разрушава се нашето финансово стопанство.

Така ли е въпросът? Касае се за износ на, цифром и словом, 900 кг. цигари.

От опозицията: Има още 5.000 кг.

Министър д-р Иван Стефанов: Да, може да има още няколко хиляди.

Касае се за износ на цигари, за да се получат по този единствено възможен начин материали за нашето радио. Аз ще ви издам секрет на г-н Петко Стоянов, че по негово време са изнасяни и по-големи количества цигари, за да бъдат набавяни за стопанството ни едни или други материали, превозни средства и т. н.

Петко Стоянов (нез): Но тогава нямаше Народно събрание.

Министър д-р Иван Стефанов: Да, нямаше Народно събрание. — Как си представяте вие, господа от дясно: когато правителството е поставено пред положението, радиото да спре, или да достави на тези условия необходимите му части — възстановените лампи и т. н. — мислите ли, че ще се намери такъв глупав Министерски съвет, който да отложи работата до свикването на Народното събрание специално за тази цел, да се одобри това решение? Ами че тъкмо затова е дадено това практическо разрешение на въпроса: когато по една или друга причина — не само когато няма Народно събрание — се налага Министерския съвет в определени рамки да взема решения, да може да ги взема, но да може Народното събрание да си каже в последствие думата по тях. Тъкмо от тази категория са всички тези предложения, г-да народни представители.

Петко Стоянов (нез): До края на септември ние имаме заседания.

Министър д-р Иван Стефанов: Тук не се касае за нищо друго. И какво — представете си сами — трябва да бъде — да не кажа силна дума — . . .

От опозицията: Кажете я, кажете я!

Министър д-р Иван Стефанов: . . . неразбирането на същността на работата, за да се говори тук, че за тези 900 кг. цигари трябва да се иска предварителен вот на Народното събрание, да се искат подробни сметки, а да се продават милиони килограми тютюн без да има вот на Събранието, без да има никакви условия, каквито са тук представени. Остава се това на отговорността на правителството! Милиони килограми тютюн се изнасят без вот на Събранието, а 900 кг. да не може да се изнесе! Извинявайте, няма да бъде това.

Петко Стоянов (нез): Щом има Събрание, ще бъде с вот на Събранието. Така е.

Министър д-р Иван Стефанов: Така стои конституционният — едва ли не — въпрос в тази работа. Това е така не пресилено, но така преиначено, че всеки среден гражданин в нашата страна, ще разбере, че не се касае до защита на конституционността и на законността, а се касае до съвсем друго нещо — до едно безогледно опозиционерско поведение в едно Велико народно събрание. (Ръкоплескания от мнозинството)

Петко Стоянов (нез): Сметката дайте вие!

Министър д-р Иван Стефанов: Втората страна на тия големи въпроси — видете ли — била стопанската страна на работата. Тук се нарушавала системата на външната търговия! Нека си спомнят бившите главни секретари на Министерството на търговията каква безсистемност имаше във външната търговия в тяхно време. Нека си спомнят те, какви сделки те са разрешавали и как са извършвали външната търговия, пък тогава да дойдат тук да приказват за 900-те килограма цигари, които били изнесени.

Един от опозицията: То ставаше през времето на един министър, който и сега е при вас.

Министър д-р Иван Стефанов: Няма нужда от никакво оправдаване тук.

Един от опозицията: Толкова по-зле за отечественофронтовския кабинет.

Министър д-р Иван Стефанов: 900 кг. цигари се продават на базата на една компенсационна сделка.

Рангел Даскалов (ЗНП): 7.000 долара струват тези цигари.

Министър д-р Иван Стефанов: Те са във вашите фантазии и в несбъднатите мечти на г-н Стоянов.

Рангел Даскалов (ЗНП): Кажете колко струват!

Министър д-р Иван Стефанов: А колко струва една радиолампа, г-не, знаете ли? Нищо не янаете и само приказвате.

Рангел Даскалов (ЗНП): Кажете сметката.

Председателстващ Петър Каменов: (Звъни)

Министър д-р Иван Стефанов: Но и тук се проявява едно невежество по тези работи от бившия главен секретар. (Възгласения от опозицията) Двадесет милиона килограма тютюн били продадени на Съветския съюз по 300 лева! Защо се казва това, г-н Копринков? Няма ли тук пак проява на вашето специфично опозиционно отношение по тези въпроси?

Министър-председател Георги Димитров: Антисъветско отношение.

Министър д-р Иван Стефанов: Няма ли тук едно зрънце, и то голямо зърно антисъветско отношение?

Иван Копринков (сЛ): Нищо подобно.

Министър д-р Иван Стефанов: Аз ще ви кажа, че има, защото не е 300 лв., а е най-малко два пъти повече, г-н Копринков.

Добри Терпешев (к): (Към Иван Копринков) На Колман по колко продадохте този тютюн?

Министър д-р Иван Стефанов: Що се отнася до това, че един бивш министър на финансите бил успял да завладее световния пазар за българските цигари, и то на колосалната цена 7.5 долара, това не е вярно.

Петко Стоянов (нез): Това никой не го е казал.

Министър д-р Иван Стефанов: Вярно е, че са водени преговори; вярно е, че е имало доклад до Министерския съвет; вярно е, че Министерският съвет си е дал благословията, обаче от всичко това нищо не е излязло.

Министър-председател Георги Димитров: По вина на Петко Стоянов.

Петко Стоянов (нез): Чолаков беше тогава министър.

Министър д-р Иван Стефанов: А какъв характер има тази търговия, от този тип, на тези цени, самият професор Петко Стоянов знае много добре. Да не говорим, че може дума да става за някакво регулярно излизане на външния пазар.

Кочо Бонев (ЗНП): Известно ли ви е, в Стокхолм колко цигари са продадени на черна борса от Илиев?

Министър д-р Иван Стефанов: Аз много клевети и хули трябва да оставя без отговор, а с презрение да ги отмина.

Петко Стоянов (нез): Пак тежки думи казвате.

Министър д-р Иван Стефанов: Третата страна на въпроса била финансовата. В случая тук имало едва ли не отменяване на данъци или най-малкото освобождаване от данъци! И понеже тук се касае за освобождаване от данъци, трябвало да има законодателно решение.

Кой е тук данъкоплатецът? Едно държавно учреждение. Какво е то и за какво се касае преди всичко? Касае се за доставка на материали за едно културно държавно учреждение; касае се за доставка на тези материали при изключително ненормални условия на нашата търговия, при липсата на възможност за доставката на такива материали с валута, г-н Петко Стоянов, с злато! Само с цигари може да се вземат.

Петко Стоянов (нез): Много легации сега са се обърнали на лавки, които продават тютюн, само затова защото вие търпите това нещо.

Министър д-р Иван Стефанов: По този въпрос не се занимавайте с улични клюки. Нека гледаме как стои въпросът финансово. Нали така?

Рангел Даскалов (ЗНП): 15 минути говорите, а сметка не давате.

Министър д-р Иван Стефанов: Сметка няма да ви давам, както не ви дадох и по-рано сметка, когато вашият г-н Петър Божинов искаше да му се каже най-напред какво било изхарчено по бюджета, пък тогава да благоволи да гласува кредита за храната и леглата на болните деца, жени и старци в нашата страна.

Рангел Даскалов (ЗНП): Затова сте министър на финансите, да давате сметка. Вие сте длъжни, пред българския народ и пред Парламента да давате сметка.

Министър д-р Иван Стефанов: Касае се за една доставка на държавно учреждение, което, ако плати данъка, съответно ще обременява бюджета си и евентуално няма да може да направи това закупуване, а ще трябва специално тук да му се гласува извънреден кредит, пък тогава да може да внесе тия най-необходими материали.

Така че тук всичко си е в ред. В това няма никакво съмнение. И между вас няма никакво съмнение. А че всичко е извършено под контрола на държавата, това е съвършено ясно, понеже и в самото учреждение, което прави сделката, и в Дирекцията на външната търговия, която е утвърдила тая сделка, и в Финансовото министерство, което е дало своето съгласие за износа на цигарите,

всичко е прегледано. И в Министерския съвет, когато се е вземало това решение, всичко е докладвано, преценено и одобрено. Така че въпросът за това откъде са взети тия пари, е много ясен. Взети са от бюджета на радиото, от съответния параграф. Това няма защо тук да се разяснява повече.

И така, уважаеми народни представители и народни представители, аз смятам, че няма абсолютно никакво основание да се оспорва приемането от Великото народно събрание на надлежното проекторешение за одобрение на 24 постановление на Министерския съвет, взето в заседанието му от 3 октомври 1946 г. Затова аз ви моля да гласувате за това проекторешение. (Ръкоплескания от мнозинството).

Председателстващ Петър Каменов: Има думата г-н министърът на информацията и на изкуствата.

Министър Димо Казасов: Г-да народни представители! Аз искам да кажа няколко думи по повод констатациите, които се опита да направи г-н Копринков във връзка с програмата на радиото. Упреците, които той отправи, не са нови, те са много известни.

От опозицията: Ама са верни. (Глъчка)

Председателстващ Петър Каменов: (Звъни)

Министър Димо Казасов: Опозицията няколко пъти предявява искане — и най-напред това искане го предявя чрез устата на г-н Етридж — да се позволи на опозицията да ползува тъй безпрепятствено радиото, както го ползува държавната власт.

Коста Лулчев (сЛ): Това го поискаме от министър-председателя с писмено изложение — от никого друго.

Министър-председател Георги Димитров: От чужди представители поискайте това.

Коста Лулчев (сЛ): Ние поискаме и опозицията да използва радиото, така както и вие го използвате. И то беше обещано.

Председателстващ Петър Каменов: (Звъни)

Петко Стоянов (нез): Г-н министре! Това Ваше казване, диверсия ли е, или е донос? Аз Ви правя запитване.

Коста Лулчев (сЛ): И едното, и другото.

Министър Димо Казасов: Първи път въпросът за използване на радиото от опозицията бе сложено лично пред мене от г-н Етридж.

Коста Лулчев (сЛ): Пред министър-председателя.

Министър Димо Казасов: Много по-късно искането дойде пред министър-председателя.

Цола Драгойчева (к): И пред Националния комитет.

Коста Лулчев (сЛ): Опозицията е правила искане за радиото само с писмено изложение до министър-председателя. И беше обещано, че радиото ще се даде и на опозицията да го ползува. Това е истината. Другото е клевета. (Ръкоплескания от опозицията)

Добри Терпешев (к): Гузен негонен бягаш.

Петко Стоянов (нез): Пак Ви питам, донос ли е това, или е диверсия, г-н министре?

Председателстващ Петър Каменов: (Звъни)

Министър Димо Казасов: Само това, което казвам.

Крум Славов (сЛ): (Казва нещо)

Министър Димо Казасов: Вие знаете също така и други официални документи.

Крум Славов (сЛ): През м. януари, когато се водиха преговорите с опозицията, се предявява искането за даване право на използване на радиото и от опозицията. (Глъчка)

Председателстващ Петър Каменов: (Звъни)

Коста Лулчев (сЛ): Ще дойде някой понеделник.

Министър Димо Казасов: Това е шантаж на господина. (Сочи в опозицията) Касае се за датата 13 май, а там един господин разправя от едно календарче за 21 май! Това е шантаж. Дайте един календар и дневниците на Народното събрание и ще видите, че аз съм прав. Това, което казах в своята реч за в. „Свободен народ“, е отбелязано в дневниците.

Коста Лулчев (сЛ): А това, което аз съм казал, че вестник „Свободен народ“ е спиран, че той е конфискуван, че от него са вадени статии, това е истина. Вие не можете да се оправдавате с диверсия и с дати. Ние ще Ви го кажем пак.

Председателстващ Петър Каменов: (Звъни)

От опозицията: Приемате ли анкета?

Министър Димо Казасов: Приемам. Аз слагам тук депутатския си мандат. Сложете го и вие. Аз приемам анкета. Сложете си депутатския мандат. (Възражения от опозицията. Глъчка).

Председателстващ Петър Каменов: (Звъни)

Министър Димо Казасов: Само с шантажи се занимавате.

Кочо Бонев (ЗНП): Ти нямаш право да слагаш мандата си. Други са ти го дали.

Коста Лулчев (СЛ): И тези, които са ти го дали, те ще ти го отнемат.

Председателстващ Петър Каменов: (Звъни)

Министър Димо Казасов: Въпросът за използването на радиото е поставен във връзка с тъй наречения проблем за свободата на словото, защото опозицията смята, че ако на нея не ѝ се обезпечи възможността да ползува радиото, ограничена е свободата на словото.

От опозицията: Това е вярно

Министър Димо Казасов: Но аз зная, че този проблем няма нищо общо със свободата на словото, защото свобода на словото е съществувала и преди да има радио. (Смях и възражения от опозицията)

Стоян Кърлов (ЗНП): Къде бяхте на 9 юни 1923 г.? (Глъчка)

Председателстващ Петър Каменов: (Звъни)

Министър Димо Казасов: Предявеното от опозицията искане е технически неосъществимо по следните причини. Радиото е единствен инструмент, който не може, както книгата, да бъде ползувано едновременно от хиляди и хиляди организации и граждани. В даден момент то може да бъде използвано от един единствен говорител, когато книгата може в един и същ момент да бъде ползувана от хиляди и хиляди писатели.

Независимо от това, книгата има неограничени възможности и неограничен обем, ...

От опозицията: Фокуси!

Министър Димо Казасов: ... когато възможностите на радиото са точно определени: 24 часа. (Възражения от опозицията)

Председателстващ Петър Каменов: (Звъни)

Министър Димо Казасов: Не както при книгата — от милиони граждани, а 24 часа, ползувани само от един единствен говорител. Хилядите граждани и хилядите организации могат чрез книга и през перо да изразят своето мнение в един и същ момент. За съжаление, радиото не разполага с тая възможност. (Възражения от опозицията)

Коста Лулчев (СЛ): Техниката на радиото знаем.

Председателстващ Петър Каменов: (Звъни)

Министър Димо Казасов: А това не е тайна за просветени хора като Вас. Това не пречи да експлоатирате. ...

Цветан Максимов (ЗНП): Искам да проверя датата. Ние не бъжем. Той не може да твърди, че ние извършваме фактите.

Министър Димо Казасов: (От трибуната) Г-н Копринков каза, че онова, което опозицията слушала от радиото, не било нищо друго, освен псувни, ругатни, клевети.

Един от опозицията: Точно така.

Министър Димо Казасов: Псувни, ругатни, клевети. ...

Един от опозицията: И закани.

Министър Димо Казасов: ... и нищо друго. В този момент аз имам доклада с дата 14 януари на Дирекцията на радиоразпръскването, с който доклад службата ми дава отчет за предадените емисии през течение на месеца. Аз ви моля да имате търпението да изслушате, ако не целия, поне част от този доклад. (Чете) „Доклад от 14 януари, № 106. Г-н министре! Чест имам да Ви донеса следните данни и сведения за дейността на Дирекцията на радиоразпръскването от 13 декември до 12 януари 1947 г.

13 декември. Лятно присаждане на картофи — сказка. Страхът от ботешта рак — сказка. Да осигурим хляба на народа — сказка. Югославия в борба със спекулата и саботажа — сказка. Червената армия в изобразителното изкуство — репортаж. Предаване за руските слушатели, посветено на славянския конгрес в Бялград. Музика — Лист, Григ, Адам, Моцарт, Верди, Шопен, Равел, търбски песни и др.

Коста Лулчев (СЛ): Само в музиката не можете да вмъкнете опозицията.

Министър Димо Казасов: „14 декември. Ефремовци са майстори на високи добиви — съветски репортаж. Пиян утрешните акушерки — репортаж. Доставка и разпространение на каракулски овце в

България — сказка. Ленинград, град на музика — сказка. Откъс от пиесата „Машенка“ от Афиногенов. (Възражения от опозицията) Музика — Пучини, Верди, Берлиоз, Моцарт. Славянски мелодии, руски народни песни и др.“

Един от опозицията: А в паузите, кажете.

Министър Димо Казасов: „15 декември. Ленинград, град на музика — сказка. Осигуряване прехраната на нашия народ — сказка. Увеличаване спестовните влогове — сказка.

Музика — Глинка, Бородин. Боалдъ, Лортнинг, Маскани, Росини, Гордон, Дворжак, съветски песни, македонски песни и др.

16 декември. Борба за висок доход — сказка. Козница — репортаж. Народното стопанство при О. Ф. — сказка. Нашето корабостроене огива напред — сказка.

Музика — Верди, Бетовен, Иполитов-Иванов, Чайковски, Леонкавалло, Делиб, Росини и др.

17 декември. За държавното устройство на Германия, федерална или единна Германия — сказка. Запазете младите си овошни дървета от зайци — сказка. Висш дълг и висша чест. Чл. 77 от проекто-конституцията — сказка. Българските села строят здравни домове — репортаж. Към по-големи достижения на трудовия фронт — репортаж.

Музика — съпните автори.

18 декември. В помощ на нуждаещите се кварталки — репортаж. Людвиг Лазар Земенхоф — очерк. Морски корабен риболов — сказка. Торене на памука — сказка. Кооперативна младеж — сказка. „Негрът“ — пиеса от Юджин О Нийл.

Музика.

19 декември. Нашето рибарство — сказка. Съветски хеликоптери — сказка. Славянският конгрес в Бялград — сказка.

Музика.

Петко Стоянов (без): Г-н министре! Във Вашето изброяване има пропуснати редове.

Министър Димо Казасов: „20 декември. 150 години ваксинация — сказка. Из книгата „Падането на Париж“ от Иля Еренбург. Енергетиката като база на общия народостопански план — сказка. Монах, посветен на пернишките миньори и рудничарите от цялата страна. Предаване за руските слушатели, посветено на всеславянския конгрес.

21 декември. Годишният център на съветската офталмология — съветски репортаж. Сталин и жената — сказка. Преброяване, преброятели и преброени — сказка. Отношението на правителството към кооперацията — сказка. Предаване за младежта, посветено на рождения ден на Сталин.

Музика.

22 декември. Три месеца в „Труд“ — сказка. Стопански план и държавен бюджет сказка. Световно известният журналист Андре Симон за министър-председателя на България Георги Димитров — репортаж. Предаване за Островски по случай 10 години от смъртта му.

23 декември. На язовира Росица се работи и под снега“.

Един от опозицията: Това е вярно. (Глъчка)

Министър Димо Казасов: Суворовата победа при Исмаил по случай годишнината от победата — сказка.

24 декември.

Кочо Бонев (ЗНП): Трябва, г-н Казасов, да ни прочетете една сказка: в 1923 г. сегашният министър-председател бяга, а вие го гоните да му отрежете главата — за да чуе българският народ. (Ръкоплескания от опозицията)

Министър Димо Казасов: Ораторът, заключавайки в своите няколко думи върху радиопрограмата, побърза да съобщи, че радиото не се слуша. Радиото има днес повече от 200.000 абонати. Радиото няма достатъчно апарати, за да може да отговори на крещящите нужди на радиослушателите. На второ място, радиото по-рано предаваше само 8 часа през денонощието. Днес радиото предава 22 часа през денонощието.

От опозицията: Е-е-й!

Министър Димо Казасов: Неговата програма е нагодена към всеобщите нужди еднакво на българската народна култура, както и на българското народно стопанство. И в радиослужбата са ангажирани първите сили, с които нашият културен живот е могъл да се снабди в продължение на своето самостоятелно 70-годишно съществуване. И точното предаване на материала, който се поднася и който е всякога под ръка на народните представители от опозицията, ще установи по един безспорен начин, че в радиопредаването няма нито клевети, нито псувни, нито хули. (Възражения от опозицията) Което има в радиото, то е едно ново отношение и една съвършено нова концепция, коренно различна от старата, която концепция поставя изцяло услугите на радиото в служба на народа. (Ръкоплескания от мнозинството) И от тази линия радиото няма да се отклони, защото то не е повикано да удовлетворява капризите и може би много тънките изисквания на една шепа граждани (Възражения от опозицията), а е повикано да удовлетворява всеобщите културни и стопански нужди на българския народ. (Ръкоплескания от мнозинството), който е привързан към радиото, както е привързан към всяка културна и просветна дейност, на каквато културна и просветна дейност радиото се старее да бъде пълен изразител. (Ръкоплескания от мнозинството. Възражения от опозицията)

Д-р Петър Дертанов (СД): Г-н председателю! Аз искам да знам, защо е тук този господин. (Сочи началника на вътрешната охрана Петър Иванов) Искам да знам, какво търси този господин тук.

Председателстващ Петър Каменов: (Звъни)

Димитър Цветков (ЗНП): Съгласно правилника за вътрешния ред на Народното събрание, нямат право външни лица да присъстват тук, освен прислужниците. Нямат право агенти на милицията да бъдат тук.

Председателстващ Петър Каменов: (Звъни) (Народният представител Христо К. Пулев разговаря с началника на вътрешната охрана Петър Иванов, който напуска залата)

Коста Лулчев (СД): Най-новият тип парламентарист!

Председателстващ Петър Каменов: Които приемат решението за одобрение 24 постановление на Министерския съвет, взето в заседанието му от 3 октомври 1946 г., протокол № 125, относно износа на 900 кгр. експортни цигари от Дирекцията на радиоразпръскването с 1.000 лв. бандеролно право на 1 килограм, моля, да вдигнат ръка. Мнозинство. Събранието приема.

Пристъпваме към точка втора от дневния ред:

Одобряване решението за одобрение 14 постановление на Министерския съвет, взето в заседанието му от 9 октомври 1946 г., протокол № 129, относно разрешаване на безмитен внос на 1.200 тона картон за нуждите на местната тютюнова индустрия.

Моля г-н секретаря да го прочете.

Секретар Рада Носва (к): (Чете)

„МОТИВИ

към проекторешението за одобряване на 14. постановление на Министерския съвет, взето в заседанието му от 9 октомври 1946 г., протокол № 129, относно безмитен внос на 1.200 тона картон от СССР за нуждите на тютюновата индустрия

Г-да народни представители! За нуждите на тютюновата индустрия в страната, съгласно последната търговска спогодба със СССР, ще се достави 1.200 тона картон. Този картон, по начало, подлежи на облагане с вносни мита и други такси и бери, които го правят значително по-скъп от цената (35.75 лв. на килограм), по която той е калкулиран в бандеролната тарифа на тютюновите изделия. За да може да се използва въпросният картон в тютюновата индустрия, без да се прави нова калкулация на тютюновите изделия и без да се изменя бандеролната тарифа на същите, налага се, той да бъде освободен от вносно мито и други митнически такси и бери.

Като се има пред вид особената нужда да се подсири тютюновата индустрия с необходимото количество картон и обстоятелството, че при определяне продажната цена на тютюновите изделия се прави прецизна калкулация на производствените разходи и на амбалажните материали на същите, намирам, че въпросният картон ще следва да се освободи от вносно мито, такса, бери, герб и др.

Като излагам горното, моля, г-да народни представители, да разгледате и, ако одобрите, да приемете в текущата сесия на Великото народно събрание представеното ви проекторешение.

Гр. София, 18 ноември 1946 г.

Министър на финансите: Проф. д-р И.

ПРОЕКТОРЕШЕНИЕ

за одобрение 14. постановление на Министерския съвет, взето в заседанието му от 9 октомври 1946 г., протокол № 129, относно разрешаване на безмитен внос на 1.200 тона картон за нуждите на местната тютюнова индустрия

Одобрява се 14 постановление на Министерския съвет, взето в заседанието му от 9 октомври 1946 г., протокол № 129, което гласи:

„Разрешава се на клоновия съюз на тютюновата индустрия да внесе от СССР, за нуждите на тютюновите фабрики в страната, 1.200 тона картон, който да се освободи от вносно мито, такса, бери, герб и пр.“

Председателстващ Петър Каменов: Има думата народният представител г-н Петко Стоянов.

Петко Стоянов (нез): (От трибуната) Г-да народни представители! Това постановление на Министерския съвет е малко по-крупничко и с по-голямо финансово значение. Внасят се 1.200.000 кгр. картон за тютюновите изделия, за тютюновата индустрия. Г-н министърът е искал това първоначално с министерско постановление, а сега иска от нас одобрението му. Той освобождава от вносно мито и от всички допълнителни такси тия 1.200.000 кгр. картон и отбелязва в самите мотиви, че се касае въпросът за едно увеличение от 35.75 лв. на стойността на килограм тютюнови произведения. 1.200.000 кгр. по 35.75 лв., това прави около 43.000.000 лв. български пари. Дали са толкова били необходими тия пари, та г-н министърът на финансите е счел за необходимо да освободи българската тютюнова индустрия, която не е държавна, а е частна, без едновременно с това да намали цената на единия килограм за българския консулмент? Искам да се обясни, кому давате вие 43.000.000 лева. На българската индустрия?

Министър д-р Иван Стефанов: Това е цената на картон, г-н Стоянов.

Петко Стоянов (нез): Не, това е митото и допълнителните такси.

Министър д-р Иван Стефанов: Съвсем не е така.

Петко Стоянов (нез): Добре, да бъде един лев.

Министър д-р Иван Стефанов: От цената!

Петко Стоянов (нез): Един лев на килограм освобождавате. Кажете, моля Ви се, за тоя подарък от 1.200.000 лв., който правите на българската индустрия за сметка на българския данъкоплатец и българското държавно съкровище, кои Ви са основанията? Знаи, че Вие ще турите в ход тежкия си апарат от многобройните епитети, които Вие така в изобилие употребявате — можете това да направите — и невежество, и грешки, и злостност, и бандитизъм. Всичко можете да кажете. Но Вие имате едно пред себе си: на 6 октомври 1946 г., когато Камарата е в своя мандат, Вие сезирате Министерския съвет с предложение за освобождаване от вносно мито и всички други такси картон, който давате на българските индустриалци, производители на тютюнови произведения, без да намалявате продажната цена на килограм тютюнови произведения.

Министър д-р Иван Стефанов: Ако бихте гледали по-внимателно, нямаше да говорите такива работи.

Петко Стоянов (нез): Ето, хубавите аргументи започнаха веднага. — Аз Ви моля, г-не министри, да ми обясните. Понеже вноското мито се плаща от консуматора, а за да го плати консуматорът, трябва вносителят да го внесе в държавното съкровище, то когато Вие освобождавате вносителя от внасяне на това мито, на този данък, значи Вие не освобождавате консуматора, щом като не намалявате едновременно с това и цената на този артикул. Защото ако цената остава същата, която е, когато се плаща митото, то значи, че на оня, който произвежда тютюнови произведения, правите подарък. Питам: защо правите това? Кои са основанията? Ако тия 1.200 тона картон трябва да бъдат освободени от мито, защо не освободите всички картон, щом като това е в интерес на индустрията? Защо не намалите цената на единица тютюново произведение, на килограм папириси за българския производител, щом като нямате нужда от тия пари и щом като сте наклонни да правите благодеяние и да насърчавате индустрията?

Износното мито се плаща от консуматора там някъде в чужбина. Когато намалите износното мито, Вие правите подарък там на онзи човек, който е консуматор на това произведение. По-добре казано, давате възможност на износителя по-евтино да купи продукта и да го стъкми с външната цена, и ако тя бъде в негова полза, разликата да бъде изключително за него, без участие на съкровището. А когато е въпрос за вносно мито, вноското мито го плаща всякога вътрешният консуматор. Никой търговец и никой спекулант не внася, за да плаща от себе си. И когато Вие му правите подарък и го освобождавате от това плащане, то значи, че той реализира по-висока цена и взема от консуматора в страната онова, което му давате възможност да вземе при онай калкулирана цена, която е направена при намаленото мито на този картон. Аз питам: защо правите това, г-не министри? Това е едно ощетяване на съкровището, това е обогатяване с разликата в митата, обогатяване на фабрикантите за сметка на тия 1.200.000 кгр. картон, без с това да сте намалили цената на тютюновите произведения в страната. Аз мисля, че Вие ощетявате съкровището и вършите беззаконие, първо, защото внасяте това предложение тогава, когато Камарата е могла да заседава, и, второ, вършите това, въпреки всякакви основания, като правите подарък на фабрикантите — защо това Вие ще обясните — и ощетявате българския консуматор на тютюнови произведения.

Ето как стои въпросът с това Ваше постановление, г-не министри. Вие действително правите подарък. Защо го правите — ще обясните на българския данъкоплатец. (Ръкоплескания от опозицията)

Председателстващ Петър Каменов: Има думата г-н министърът на финансите.

Министър д-р Иван Стефанов: Уважаеми народни представители и народни представители! В този конкретен случай се касае не за един анализ на едно действително положение, а се касае за извърствания. Преди всичко ясно е казано в мотивите, че се касае за цифрата 35.75 лв. на килограм, цената на картон, която е калкулирана в разностите за производство на цигари, а не за митото, което било опростено на тютюнофабрикантите — една много малка грепка! Ясно е казано, защо се прави това. Как може г-н професор Стоянов да поставя този въпрос, когато е ясно казано: (Чете) „За да може да се използва въпросният картон в тютюновата индустрия без да се прави нова калкулация на тютюновите изделия и без да се изменя бандеролната тарифа на същите, налага се, той да бъде освободен от вносно мито и други митнически такси и бери.“

Петко Стоянов (нез): Опрощавате мита, а не правите нова калкулация!

Министър д-р Иван Стефанов: Много съжалявам, че на един бивш министър на финансите трябва да обяснявам какво значат тези думи. („Браво!“ смех и ръкоплескания от мнозинството)

Нима г-н професор Петко Стоянов не знае, че тютюнът за производство на цигари се дава на тютюновите фабрики по една цена, която е 8—10 пъти по-малка от пазарната цена! Не го знаете това!

Петко Стоянов (нез): Тук е въпрос за картон.

Министър д-р Иван Стефанов: Когато Вие давахте на тютюновите фабрики тютюна 10 пъти по-евтино от пазарната му цена, облагодетелствувахте ли тютюновите фабриканти? Касае се не за 1 лев на килограм, уважаеми народни представители, не за 1.200.000 лв., а се касае за два милиарда лева разлика в годината! Два милиарда лева на годината, по собствената логика на г-н професора, той е подарявал на тютюновите фабриканти! (Смях и ръкоплескания от мнозинството)

Петко Стоянов (нез): Нищо подобно! Касае се за картона. Вие не знаете какво значи картон.

Министър д-р Иван Стефанов: При определяне надница на работниците, калкулира се една определена цена. Тази цена за тютюна е 10 пъти по-малка от пазарната цена. За картона е 1 лев на килограм по-малко. Къде е обогатяването, ако има такова?

Петко Стоянов (нез): 1.200.000 лв.

Министър д-р Иван Стефанов: Къде е това нещо? Защо така безотговорно се плещи от тая трибуна?

Петко Стоянов (нез): Вие не обяснявате правилно, г-н министре!

Министър д-р Иван Стефанов: Какво не обяснявам правилно? Тогава Вие не разбирате нищо! Тютюнът, който се дава на цигарените фабрики, се дава по 12, 18, 20, 22, 28 лв. килограмът.

Петко Стоянов (нез): Защо им подарявате сега 1.200.000?

Министър д-р Иван Стефанов: Не подарявам, както Вие не сте подарявали два милиарда лева. Само във Вашата логика е така, а в същност не е така. В мотивите е ясно казано всичко това и не се нуждае от никакви изяснения. Но на г-н Петко Стоянов са нужни винаги поводи да излиза тук на трибуната и — много право му е казано — да се провали с такива изказвания. (Ръкоплескания от мнозинството и гласове „Вярно!“)

Аз моля народните представители да гласуват предложеното проекторешение. (Ръкоплескания от мнозинството)

Председателстващ Петър Каменов: Моля г-да народните представители, които одобряват проекторешението за одобрение 14, постановление на Министерския съвет, взето в заседанието му от 9 октомври 1946 г., протокол № 129, относно разрешаване на безмитен внос на 1.200 тона картон за нуждите на местната тютюнова индустрия, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събранието приема.

Петко Стоянов (нез): Аз съм виждал министри, които, като са правили такива беззакония, са се осуквали. И Вие ще се осуквате, защото вършите беззакония. Аз съм ги виждал много такива в две народни съдилища.

Председателстващ Петър Каменов: (Звъни)

Министър д-р Иван Стефанов: Никакви нарушения на законни няма, а Вие търсите под вола теле.

Петко Стоянов (нез): И Вие ми пишете насърчителни писма тогава, когато те се осукваха.

Председателстващ Петър Каменов: (Звъни)

Министър-председател Георги Димитров: Грандоман безподобен — грандомания, която зная от 30 години. Грандоман безподобен! („Вярно!“ и продължителни ръкоплескания от мнозинството)

Петко Стоянов (нез): Най-голям грандоман сте Вие! (Ръкоплескания от опозицията)

Министър-председател Георги Димитров: Аз уча, а Вие не сте научили нито една буква за 30 години! („Вярно!“ и продължителни ръкоплескания от мнозинството)

Кочо Бонев (ЗНП): (Казва нещо)

Добри Терпешев (к): Я разкажи колко спечели от бензина!

Председателстващ Петър Каменов: Пристъпваме към точката трета от дневния ред:

Одобрение предложението за одобрение 25, постановление на Министерския съвет, взето в заседанието му от 4 ноември 1946 г., протокол № 134, относно освобождаване от бандеролно право и други данъци и такси 800 кг. експортни цигари, които ще изнесе за странство Министерството на войната.

Моля секретаря да го прочете.

Секретар Рада Ноева (к): Чете)

„МОТИВИ

към проекторешението за одобрение 25, постановление на Министерския съвет, взето в заседанието му на 4 ноември 1946 г., протокол № 134, относно освобождаване от бандеролно право и други данъци и такси 800 кг. експортни цигари, които ще изнесе за странство Министерството на войната

Г-да народни представители! Министерството на войната, Щаб на войската, поделение 50230, съобщава, че за специалните нужди

на поделението в гр. Виена са необходими 800 кг. експортни, без бандерол и други данъци и такси, цигари.

Като се имат пред вид целите, характерът и дискретността на поменатата служба, чест имам, г-да народни представители, да ви помоля да гласувате в текущата сесия, настоящото проекторешение.

Министър на финансите: Проф. д-р Иван Стефанов

ПРОЕКТОРЕШЕНИЕ

за одобрение 25, постановление на Министерския съвет, взето в заседанието му от 4 ноември 1946 г., протокол № 134, относно освобождаване от бандеролно право и други данъци и такси 800 кг. експортни цигари, които ще изнесе за странство Министерството на войната

Одобрява се 25, постановление на Министерския съвет, взето в заседанието му т 4 ноември 1946 г., протокол № 134, което гласи:

„Разрешава се на Министерството на войната — Щаб на войската от поделение 50230, да изнесе за странство 800 (осемстотин) кг. експортни цигари, които да закупи от местните тютюнови фабрики.

Същите цигари се освобождават от бандеролно право, допълнително такова по чл. 20, буква „б“, от закона за задължителното застраховане земеделските култури при градушка, общински налози и мурурии (аквиз).“

Председателстващ Петър Каменов: Няма записани оратори.

Моля г-да народните представители, които одобряват проекторешението за одобрение 25, постановление на Министерския съвет, взето в заседанието му от 4 ноември 1946 г., протокол № 134, относно освобождаване от бандеролно право и други данъци и такси 800 кг. експортни цигари, които ще изнесе за странство Министерството на войната, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събранието приема.

Председателството предлага за следното заседание, което ще се състои утре четвъртък, 16 януари, следния дневен ред:

1. Отговор на запитването на народния представител Петър Сърбински към министъра на информацията и на изкуствата.

Одобрение на предложенията:

2. За одобрение 10 постановление на Министерския съвет, взето в заседанието му от 16 декември 1946 г., протокол № 147 — относно освобождаването от такси и герб на пътните листове, издавани за животните на изселващите се от България лица от руски произход.

3. За одобрение 10, постановление на Министерския съвет, взето в заседанието му от 9 декември 1946 г., протокол № 144 — относно отчитането на касиера при каменоломната „Атия“, Братой Костов.

4. За одобрение 20, постановление на Министерския съвет, взето в заседанието му от 9 октомври 1946 г., протокол № 129 — относно отменяване на 10, постановление, от 28 декември 1945 г., протокол № 187, за начина на износ на експортни цигари и рязан тютюн за лула.

5. За одобрение 45, постановление на Министерския съвет, взето в заседанието му от 1 ноември 1946 г., протокол № 133 — относно освобождаване от бандеролно право и други 460 кг. цигари.

6. За одобрение 16, постановление на Министерския съвет, взето в заседанието му от 13 ноември 1946 г., протокол № 137 — относно освобождаването от бандеролно право и др. 1000 кг. експортни цигари.

7. За одобрение 25, постановление на Министерския съвет, взето в заседанието му от 29 ноември 1946 г., протокол № 139 — относно освобождаването от бандерол и др. 5000 кг. цигари.

8. За одобрение 7, постановление на Министерския съвет, взето в заседанието му от 26 декември 1946 г., протокол № 153 — относно освобождаването от бандеролно право и др. 3000 кг. цигари.

Първо четене на законопроектите:

9. За изменение на закона за 5% вътрешен държавен заем 1941 г. за нуждите на народната отбрана.

10. За изменение на закона за патентите за изобретения.

11. За изменение на закона за търговските и индустриални марки.

12. За изменение и допълнение на наредбата-закон за индустрията.

13. За допълнение на наредбата-закон за амнистия от 8 септември 1944 г.

14. За изменение и допълнение на закона за имуществата, собствеността и сервитутите.

15. За изменение алинея втора на чл. 5 от закона за наименованията с народностно и обществено значение.

16. За Българската академия на науките.

Когато г-да народни представители приемат предложенния дневен ред, моля, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събранието приема.

Закривам заседанието.

(Закрито в 17 ч. 50 м.)

Секретари: РАДА НОЕВА
ЙОРДАН ЧОБАНОВ

Подпредседател: ПЕТЪР КАМЕНОВ

Началник на стенографското отделение: ТУДОР АНГЕЛНОВ